

ALTERNATIVETS INTEGRATIONSUDSPIL

ET NYT VI

**INVITATION TIL DET FÆLLES
DEMOKRATISKE MEDBORGERSKAB**

ALTERNATIVETS INTEGRATIONSUDSPIL

ET NYT VI

Invitation til det fælles demokratiske medborgerskab

I Danmark har vi i mange år forsøgt at integrere etniske minoriteter i samfundet ud fra vekslende forståelser af ordet *tolerance*. Alt efter det politiske klima har vi skruet op og ned for graden af tolerance – ikke mindst i forhold til religion, kultur og etnicitet, ligesom vi har givet etniske minoriteter point ud fra deres evne til at efterligne det, vi opfatter som dansk. Integrationsindsatsen har dermed først og fremmest været koncentreret omkring minoriteternes evne til at tilpasse sig, mens vi kun i begrænset omfang har reflekteret over, hvorvidt strukturerne i vores samfund fremmer god integration.

I praksis har dette fokus resulteret i, at etniske minoriteter og den øvrige befolkning er blevet fremmede over for hinanden. Selvom det ikke har været intentionen, er der vokset et ”os” og et ”dem” ud af integrationsindsatsen. På den ene side har vi søgt forklaringer i den traditionelle klassesamfundstænkning og undskyldt problemer med fx kriminalitet og radikaliseringsproblemer med manglende integration i stedet for at handle på, at vi står over for nogle afgørende sociale problematikker. På den anden side har vi undladt at se på, hvordan diskrimination, had og mobning påvirker integrationen af det tavse flertal af brune mennesker i Danmark, der tæller indvandrere, flygtninge, familiesammenførte og adopterede.

Bæredygtig integration

Det overordnede formål med Alternativets integrationspolitik er, at styrke den sociale bæredygtighed gennem en integrationspolitik, der skaber grundlaget for et nyt vi. Vores integrationspolitik genopliver af samme grund princippet om, at integration er en tovejsproces. Dette betyder, at det ikke kun er nye borgere, der skal tage ansvar for integrationsprocessen. Majoritetsbefolkningen skal også spille en rolle og proaktivt indgå i en inddragende forandringsproces, der indbyder etniske minoriteter til ligeværdig deltagelse på alle niveauer af samfundslivet. Alle inviteres til at tage del i fællesskabet som ligeværdige medlemmer.

Foruden Alternativets værdier *mod, generøsitet, gennemsigtighed og empati*, tager vores integrationspolitik afsæt i begrebet *demokratisk medborgerskab*. Med demokratisk medborgerskab forstår vi de pligter, rettigheder og grundværdier, som kommer til udtryk i kanoniske tekster som f.eks. Grundloven, Menneskerettighedskonventionen, EU's Charter for Grundlæggende Rettigheder samt diverse FN-

konventioner og tilsvarende dokumenter. Vi betragter disse dokumenter som centrale grundprincipper bag udviklingen af det moderne europæiske samfund og ikke som et udtryk for en unik dansk kultur. Af samme grund mener vi også, at vi med fordel kan hente inspiration fra andre landes vellykkede integrationspolitiske indsatser.

Ny definition af integration

I Danmark har vi gennem årtier lavet integrationspolitik uden først at have afklaret, hvordan vi helt præcist definerer integration. For at imødekomme eventuelle misforståelser kommer her en klar og præcis definition på, hvad vi forstår ved bæredygtig integration:

BÆREDYGTIG INTEGRATION betyder:
At man har **VILJEN** til, **EVNERNE** til og **MULIGHEDERNE** for
at trives og udfolde sig som en **LIGEVÆRDIG MEDBORGER**
i den demokratiske danske velfærdsstat.

Vores definition markerer en anderledes tilgang til, hvordan vi løser problemer med integration, herunder problemer såsom kriminalitet, radikalisering og negativ social arv blandt etniske minoriteter. Først og fremmest betragter vi størstedelen af disse som sociale problemer, dvs. som problemer, der er opstået pga. fattigdom, fremmedgørelse, ulighed, marginalisering, stigmatisering eller begrænsede muligheder for social mobilitet.

Generelt tror vi på, at mange af integrationsproblemerne kan løses gennem indsatser og initiativer, der ikke kun involverer den enkelte, men også civilsamfundet, arbejdsmarkedet og lokalbefolkningen. Samtidig skal nye, progressive juridiske tiltag styrke etniske minoriteters rettigheder og give dem bedre forudsætninger for at indgå i samfundet.

Uzma Ahmed
Integrationsordfører for Alternativet

MÆRKESAG 1

1. Styrkelse af det demokratiske medborgerskab

I et demokratisk samfund er det vigtigt, at man forstår, respekterer og værner om de centrale værdier og pligter, der definerer spillereglerne inden for fællesskabet. At være et fuldt ud integreret medlem af fællesskabet i den demokratiske velfærdsstat betyder bl.a., at man skal efterleve og respektere, hvad vi har valgt at kalde *medborgerskabets pligter*:

MEDBORGERSKABETS PLIGTER

- Overholde love og bestemmelser
- Udvide vilje til selvforsørgelse (eller blive forsørget af sin familie)
- Beherske (eller efter evne aktivt forbedre) sit danske sprog
- Have vilje til og tage ansvar for at støtte op om sit barns opdragelse og skolegang
- Respektere og efterleve de grundlæggende demokratiske værdier:
  - Ligestilling
  - Demokratiske beslutningsprincipper
  - Religionsfrihed
  - Ytringsfrihed
  - Forsamlingsfrihed
  - Personlig frihed
  - Samfundsmæssig solidaritet.

Respekten for de demokratiske værdier vejer i enhver sammenhæng tungere end den enkeltes personlige, religiøse og kulturelle præferencer. Som samfund kan vi ikke acceptere, at enkeltpersoner med henvisning til deres religion eller kultur tilsidesætter hensynet til fællesskabet og de demokratiske værdier, hvorfor staten i sådanne tilfælde altid skal sætte ind med sanktioner og magtmidler. Dette må imidlertid ikke forveksles med, at etniske minoriteter nødvendigvis skal blive ”kulturelt danske”. Tværtimod skal en bæredygtig integrationspolitik netop medvirke til at sikre mangfoldighed og personlig frihed, uanset om vi taler religion, seksualitet, livsstil etc.

1.1 Demokratisk medborgerskab er nøglen til “et nyt vi”

Danmark er allerede et land, der rummer mange forskellige mennesker og minoriteter. Netop derfor skal det demokratiske medborgerskab fungere som en fælles ramme for ”et nyt vi,” der forener folk på tværs af deres forskelligheder. Det er nødvendigt at understrege, at det ikke kun er etniske minoriteter, der har brug for at styrke deres forståelse af det demokratiske medborgerskab. Også væsentlige grupper

blandt majoritetsbefolkningen, fx børn og unge, skal lære, hvordan medborgerskabet skaber balance i samspillet mellem landets borgere. En særlig vigtig målgruppe udgøres af de mennesker – både frivillige og fagfolk – der arbejder med integration. Det er særligt vigtigt, at disse mennesker har en klar forståelse af, hvad det indebærer at ændre forståelsen af integration fra assimilation til “dansk kultur” til et ligeværdigt demokratisk medborgerskab.

/ Forslag 1: Medborgerskab i skolen

Undervisning i demokratisk medborgerskab skal gøres til et obligatorisk og selvstændigt fag i hele vores 12-årige skoleuddannelse. Alternativet foreslår, at man tager afsæt i forsøgsordningen med undervisning i medborgerskab i folkeskolen fra 2005, og indhenter viden fra England og Frankrig, hvor man har gode erfaringer med skoleundervisning i demokratisk medborgerskab. Gennem denne undervisning – samt supplerende oplysningskampagner om medborgerskabets rettigheder og pligter – kan børn og unge på den ene side opnå en øget forståelse af deres frihedsrettigheder og handlemuligheder. På den anden side kan de tilegne sig viden om de fælles demokratiske værdier og pligter, som det danske samfund bygger på. Samtidig kan undervisning i medborgerskab fungere som et værn imod radikaliserings og intolerance.

1.2 Fremme af demokratisk medborgerskab

Det er afgørende for integrationen, at nye borgere hurtigst muligt modtager en velkomstpakke, der giver en dem en grundig indføring i medborgerskabets pligter. Denne pakke skal indgå i diverse undervisningsforløb, hvor etniske minoriteter kan få den indsigt, at der kan være elementer i deres medbragte kultur, fx normer, vaner og værdier, som er uforenelige med det demokratiske medborgerskabs pligter. Samtidig er det vigtigt, at der investeres i integrationsaktiviteter, der kan fremme herboende etniske minoriteters tilknytning til fællesskabet i bred forstand. Både inddragelsen af ledende repræsentanter for de etniske minoriteter, fx moderate imamer og bydelsmødre, samt uddannelsen af lærere og pædagoger i demokratiske medborgerskab spiller i den forbindelse en vigtig rolle.

/ Forslag 2: Medborgerskab på sprogskoler og i lærer- og pædagoguddannelsen

Alternativet ønsker at sætte tidligt ind med undervisning, der hurtigt giver nyttilkomne en nuanceret introduktion til medborgerskabets pligter. Derfor skal sprogskolelærerne efteruddannes til undervisning i medborgerskabets pligter, ligesom Undervisningsministeriet skal udvikle et jordnært og praksisorienteret undervisningsmodul, som sprogskolerne kan benytte i indsatsen for at indføre nye borgere heri. Derudover skal undervisning og uddannelse i medborgerskab indgå

som en integreret del af lærer- og pædagoguddannelsen, ligesom træner- og lederuddannelser inden for de store idrætsorganisationer skal indeholde en obligatorisk del om medborgerskab.

/ Forslag 3: Inddrag og uddan ledende minoritetspersoner

Ikke alle etniske minoriteter har på nuværende tidspunkt forudsætningerne for at indgå i fællesskabet på lige vilkår med etniske danskere. Dette betyder dels, at deres muligheder for at interagere med det omkringliggende samfund reduceres, dels at de ikke opnår en praktisk forståelse for medborgerskabets pligter og rettigheder. Alternativet ser det som en del af løsningen på dette problem at enkeltpersoner, der har en formel eller uformel leder- eller meningsdannerrolle blandt de etniske minoriteter, i større omfang inddrages i det offentlige indsats for at udbrede værdier, rettigheder og principper om demokrati og medborgerskab. En særlig målgruppe for denne indsats er de moderate imamer.

1.3 Styrk den lokale og frivillige integrationsindsats

Ud fra Alternativets definition af integration er mange indvandrere og efterkommere allerede integreret. Det skyldes ikke mindst, at langt størstedelen af de mennesker, der kommer til Danmark, kommer med et ønske om at blive en del af fællesskabet. Derfor ser Alternativet heller ikke tvang som et brugbart redskab til integration. Tværtimod tror vi på, at vellykket integration kan tilvejebringes ved at skrue ned for tvangen og op for det frivillige engagement og medansvar. Staten skal naturligvis udstikke nogle overordnede rammer, men grundlæggende ser vi et stort potentiale i, at lade mere af integrationsindsatsen foregå under lokale rammer med støtte fra det offentlige. Med andre ord skal civilsamfundet, de frivillige, lokalforeningerne og de nye borgere i fællesskabet løfte mere af integrationsindsatsen.

/ Forslag 4: Beboerakademier

Hvis integrationsprojekter skal levere bæredygtige resultater, kræver det en anderledes tilgang til, hvordan vi inddrager etniske minoriteter i fællesskabet – både af dem, der skal integreres og af dem, der skal integrere. Alternativet vil gerne involvere flere etniske minoriteter i arbejdet med at integrere nye borgere. Derfor foreslår vi, at der etableres en række lokale Beboerakademier, en slags højskole i byområder, hvor etniske minoriteter skal uddanne, rådgive og beskæftige nytilkomne og sikre sammenhængskraft i lokalområdet.

Vi forestiller os, at der oprettes en pulje med øremærkede midler til Beboerakademier under Socialministeriet, der skal kunne søges af lokale ildsjæle og kunstnere fra udsatte boligområder i samarbejde med NGO'er og fonde med integrationsambitioner. Beboerakademier kan dermed oprettes som en variant af den

nye type 4. sektorvirksomheder, der omtales i Alternativets partiprogram. Beboerakademierne skal indtage en nøgleposition i fremtidens integrationsindsats og fungere som en brobygger mellem det offentlige, arbejdsmarkedet, uddannelsessystemet og den enkelte indvandrer. Bl.a. skal Beboerakademierne rumme tilbud om introduktion til medborgerskabets pligter, hjælp til kommunikation med det offentlige samt rådgivning om rettigheder, erhvervsmuligheder og uddannelsesforløb.

Sidst men ikke mindst skal Beboerakademierne indeholde interne uddannelsesforløb i form af kompetence- og lederuddannelser i empowerment samt en 2-årig uddannelse i social bæredygtig forandring, så indvandrere og efterkommere får bedre forudsætninger for, at skabe eller tage et arbejde, skabe nye integrationsprojekter eller andre bæredygtige initiativer.

/ Forslag 5: Kompetenceudvikling af ildsjæle

Kommunerne skal udvikle en målrettet integrationspolitisk metode omkring empowerment. Ved at uddanne og coache ildsjæle og nøglepersoner i medborgerskab og ledelse skal der ske en ansvarsoverdragelse (empowerment), så flere lokale kan starte og drive integrationsprojekter i deres eget nærområde. Dette gør vi, fordi vi mener, at der er meget at lære af den svære proces det er at balancere mellem forskellige identiteter, hvilket mange behersker med stor succes.

Uddannelsen i de praktiske metoder til empowerment og kompetenceudvikling skal finde sted i Beboerakademierne. Det er tanken, at de mennesker, der tager uddannelsen, selv bliver i stand til at varetage den praktiske og økonomiske ledelse af nye integrationsaktiviteter – fx opstarten af nye Beboerakademier.

/ Forslag 6: Inddragelse af etniske minoriteter i beslutningsprocessen

Etniske minoriteter – eller repræsentanter for disse – skal i større omfang inddrages i beslutningsprocesser, der vedrører dem og deres beboelsesområde. Når staten, kommunen eller boligselskaberne skal træffe beslutninger, der har afgørende betydning for lokalområder med mange etniske minoritetsgrupper, er det vigtigt, at de etniske minoriteter har reel mulighed for at ytre sig i sagen. Erfaring viser imidlertid, at dette kræver en langt mere opsøgende indsats fra de offentlige institutioner og myndigheder, og at der bliver lagt vægt på at arbejde ud fra en forståelse af vigtigheden af langsigtet relationsarbejde.

/ Forslag 7: Flere værts- og venskabsfamilier

Mange danskere vil gerne bidrage til at få flygtninge og indvandrere til at falde godt til. Alternativet ønsker at fremme frivillige initiativer, der bringer etniske minoriteter

og etniske danskere tættere på hinanden. Derfor skal staten afsætte flere puljemidler til frivillige indsatser, som faciliterer og fremmer integration. Ikke mindst skal der etableres flere værts- og venskabsfamilier, hvor danske familier og etniske minoritetsfamilier kan mødes og danne relationer. Kommunen skal stille tolke til rådighed, så familierne kan komme over kommunikationsbarrieren.

MÆRKESAG 2

2. Bedre retssikkerhed for etniske minoriteter

Sammenlignet med andre samfundsgrupper føler borgere med etnisk minoritetsbaggrund sig generelt mindre beskyttet af retssamfundet, domstolene og politiet. Dette undergraver etniske minoriteters solidaritetsfølelse med det omgivende samfund og er naturligvis problematisk, idet ethvert retssamfund har pligt til at beskytte alle borgere ligeværdigt. Af samme grund ser vi gerne, at der igangsættes en undersøgelse af etniske minoriteters oplevelser med systemet, herunder bl.a. politiet, sundhedsvæsenet og domstolene.

2.1 Racisme, hadforbrydelser og diskrimination

I et retssamfund har politiet selvsagt et væsentligt ansvar for, at alle borgere føler sig beskyttet. Det danske politi har tidligere taget en række initiativer i brug for at undersøge, hvorvidt etniske minoriteter føler sig beskyttet – dog kun i små lokalområder og med beskeden, lokal effekt. Der er imidlertid behov for en langt mere gennemgribende og vedholdende indsats med et ledelsesmæssigt engagement på politidirektørniveau, hvis vi skal udbygge tilliden og samarbejdet mellem politiet og det store flertal af lovlydige, etniske minoritetsborgere

/ Forslag 8: Etniske minoriteters egne oplevelser skal undersøges

FAKTABOX

Metropolitan Police (London) måler hvert år borgernes tillid til politiet med fire faktorer:

- Effektiv håndtering af kriminalitet
- Dialog med borgerne
- Ligeværdig og fair behandling
- Håndtering af lokal uro/stiftelse

MPS Confidence model, 2013-14

For at øge de etniske minoriteters tillid til politiet, bør Justitsministeriet foretage en dybdegående, kvalitativ undersøgelse af de etniske minoriteters oplevelser som samfundsborgere med fokus på politi og retsbeskyttelse. Undersøgelsen kan udfærdiges med inspiration fra Metropolitan Police i Londons vurderingsparametre.

Undersøgelsen afsluttes med konkrete anbefalinger til, hvordan politiet kan forbedre dialogen og indsatsen med etniske minoriteter.

/ Forslag 9: Opprioritering af sager om racisme og diskrimination

Blandt de største barrierer for vellykket integration er diskrimination, racisme og hadforbrydelser. Disse forbrydelser er stærkt krænkende, hvorfor det er vigtigt, at ofrene oplever, at politiet prioriterer indsatsen med at retsforfølge overgrebsmændene. Samtidig er det vigtigt, at der i sager om racisme, som involverer offentligt ansatte, slås hårdt ned på synderne. Politiet skal både tids- og ressourcemæssigt prioritere efterforskning og retsforfølgelse af hadforbrydelser,

racisme og diskrimination højere. Politiet skal udvikle faste procedurer og IT-support for håndtering af anmeldelser, registrering, efterforskning og klager omkring diskrimination, chikane, racisme og hadforbrydelser.

2.2 Indsats mod vold og tvang overfor kvinder

Det danske samfund skal aktivt sikre kvinders demokratiske ret til ligestilling og personlig frihed. Vi vil hindre, at misforstået tolerance af kultur, religion eller tradition bruges som begrundelse for at lade stå til. Det gælder bl.a. kvinders frihed til at bestemme over egen krop, seksualitet og valg af ægtefælle.

I overensstemmelse med CEDAW-konventionen vil vi gennemføre en konsekvent indsats for at forhindre vold og tvang overfor unge piger og voksne kvinder i de mere traditionsbundne grupper blandt etniske minoriteter, ligesom vi vil ændre lovgivningen, så voldsramte kvinder beskyttes bedre.

FAKTABOX

CEDAW er FN's kvindekonvention (*Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women, 1979*).

Dens formål er at bekæmpe kønsdiskrimination og fremme kvinders ligestilling på alle niveauer af samfundslivet. CEDAW komiteen har i marts 2015 leveret et antal anbefalinger til Danmark.

/ Forslag 10: Måltrettet indsats over for voldsramte kvinder

Den nationale, opsøgende indsats for at gøre kvinder bevidste om deres rettigheder og handlemuligheder skal styrkes (*Se f.eks. Viden Til Alle, 2013*). Der skal iværksættes målrettede kampagner, som har til formål at forhindre vold og tvang overfor kvinder med minoritetsbaggrund, særligt familiesammenførte kvinder.

/ Forslag 11: Revision af tilknytningskravet

Mange familiesammenførte kvinder der har været udsat for vold, fastholdes i dag i voldelige ægteskaber, fordi de risikerer at miste opholdstilladelsen, hvis de har boet i Danmark i mindre end to år.

Tilknytningskravet er i dag sådan indrettet, at det er en forudsætning for opholdet, at kvinderne allerede har udvist evne og vilje til at lade sig integrere i det danske samfund. Men mange af ofrene kan have svært ved at leve op til kravet om integrationsvilje, fordi man som voldsramt kvinde ofte lever isoleret fra omverdenen. Dermed står valget for undertrykte kvinder i mange tilfælde mellem vold og udvisning. Alternativet ønsker en revision af tilknytningskravet i Udlændingeloven, fordi loven i sin nuværende form kun yder begrænset beskyttelse af voldsramte, etniske minoritetskvinders retssikkerhed.

MÆRKESAG 3

3. Ligestilling er en forudsætning for social bæredygtighed

En stærk social bæredygtighed og sammenhængskraft forudsætter, at langt størstedelen af landets borgere føler et medansvar for samfundets ve og vel. Blandt nye borgere kan viljen til medansvar imidlertid kun blomstre, hvis de føler sig anerkendt af samfundet, behandles med respekt af andre medborgere og oplever, at de har de samme ligeværdige muligheder i samfundslivet, som alle andre. I Danmark skal vi blive bedre til at sikre ligestilling og antidiskrimination og antiracisme, fordi følelsen af ligeværd og ligestilling er afgørende for, at alle minoriteter tager ansvar for integrationen og opbygger et reelt tilhørsforhold til det danske samfund.

3.1 Loven skal justeres

At sikre ligestilling og lige muligheder kræver ganske enkelt, at vi på en række områder justerer lovgivningen.

Den nuværende lovgivning mod diskrimination blev af politiske grunde udformet på en sådan måde, at det i dag ikke blot er vanskeligt, men næsten formålsløst at klage over eller føre retssager omkring diskrimination. En integrationspolitik baseret på et ligeværdigt medborgerskab giver kun mening, hvis vi begynder at sætte helhjertet ind på området. Vi vil lempe Familiesammenføringsreglerne og derved sikre især kvinder og børn.

/ Forslag 12: Afskaf 24-årsreglen

Vi kan ikke opretholde 24-årsreglen for familiesammenføringer, hvis vi ønsker, at etniske minoriteter skal kunne identificere sig med vores demokratiske grundværdier. Reglen fungerer dybest set ved at indskrænke grundlæggende frihedsrettigheder og er udformet med den hensigt at ramme særligt unge muslimske danskere. Uanset om 24-årsreglen juridisk er i overensstemmelse med EU-reglerne eller ej, er den grundlæggende uforenelig med ånden i vores demokratiske værdier, ligesom det er uholdbart, at loven utilsigtet rammer forelskede mennesker, der ønsker at bo og leve sammen i Danmark og bidrage til samfundet.

Alternativet deler intentionen om at forhindre tvangsægteskaber. Vi mener bare ikke, at 24-årsreglen er en god løsning på problemet. Derfor vil vi gerne indgå i arbejdet med at finde alternative politiske løsninger, så dansk lovgivning ikke fremover står i vejen for kærligheden mellem mennesker.

FAKTABOX

46% af de etniske minoriteter fra Somalia har indenfor de sidste 12 måneder oplevet at blive diskrimineret indenfor arbejdsmarkedet, boligmarkedet, sundhedssektoren, sociale ydelser, skoler, restauranter, forretninger eller i banker.

58% af de tyrkiske og 61% af de somaliske indvandrere og efterkommere mener at diskrimination på grund af etnisk eller national oprindelse er meget udbredt i Danmark.

EU-MIDIS European Union Minorities and Discrimination Survey, 2009" (European Union Agency for Fundamental Rights - FRA, 2009).

3.2 Øget ligestilling i samfundet

Mange europæiske lande overvåger løbende en række kvantitative indikatorer for ligestilling. Indenfor forskellige samfundsområder måles og vurderes, hvorvidt etniske minoriteter har samme muligheder og får samme gavn af de offentlige serviceydelser som majoritetsbefolkningen. Alternativet ønsker en tilsvarende praksis indført i Danmark, da det er vanskeligt at gennemføre en effektiv integrationspolitik til et ligeværdigt medborgerskab uden at have et oplyst og opdateret vidensgrundlag til at styre indsatsen. Samtidig skal den generelle indsats med at sikre ligestilling opprioriteres.

/ Forslag 13: Modersmålsundervisning

Godt halvdelen af drenge med etnisk minoritetsbaggrund forlader i dag folkeskolens 9. klasse som funktionelle analfabeter. Det betyder, at disse drenge har dårlige forudsætninger for at fortsætte i uddannelsessystemet. Både fra et socialt og økonomisk perspektiv er dette et problem, som på sigt potentielt svækker både den økonomiske og sociale bæredygtighed.

FAKTABOX

En undersøgelse fra 2011 viste at elever der frivilligt deltog i modersmålsundervisning uden for skoletiden opnåede bedre resultater i læsning og matematik.

Anvendt Kommunal Forskning, 2011.

De metoder man hidtil har anvendt til at løse problemerne, har ikke virket, og derfor er vi nu nødt til at være åbne over for nye metoder og tilgange.

Alternativet foreslår i den forbindelse, at kommunerne skal tilbyde modersmålsundervisning til etniske minoritetsbørn, fordi undersøgelser har vist, at modersmålsundervisning kan gøre det lettere for tosprogede børn at lære et nyt sprog. At styrke modersmålet er altså ikke målet i sig selv, men skal ses som et supplerende værktøj, der kan øge lighed og ligestilling, fordi børnene får bedre forudsætninger for at tilegne sig et godt dansk på skrift og i tale.

/ Forslag 14: Indikatorer for ligestilling

For at sikre ligestilling i Danmark skal staten foretage løbende registreringer af indikatorer for ligestilling svarende til de standardiserede indikatorer, som EU-Kommissionen anbefaler. Eftersom Danmark selv har været med til at udvikle indikatorerne, er det kun naturligt, at vi selv inkorporerer dem i den danske ligestillingsindsats.

/ Forslag 15: Bedre adgang til oplysning og information

Et ligeværdigt demokratisk medborgerskab indebærer, at etniske minoriteter ikke blot har samme rettigheder, men også samme reelle muligheder for at få gavn af landets serviceydelser og rettigheder som landets øvrige borgere. Det gælder fx retten til samt mulighederne for at få ordentlig oplysning om offentlige serviceydelser inden

for uddannelse, borgerrettigheder, folkesundhed m.m.

Alternativet forslår, at staten – fx Indenrigsministeriet – foretager en kortlægning af de problemer, som forhindrer funktionelle og digitale analfabeter blandt etniske minoriteter i at kommunikere med og få hjælp af det offentlige. Formålet skal være at udvikle løsninger, som kan hjælpe indvandrere og efterkommere i deres kontakt med det offentlige, på samme måde som vi i dag ser, at der i kommunerne foregår en indsats med at lette overgangen til det digitale samfund for ældre. Indsatsen rettet mod funktionelle og digitale analfabeter blandt etniske minoriteter kan med fordel placeres i Beboerakademierne, som kan samarbejde med fx Borgerservice og andre instanser.

/ Forslag 16: Puljemidler til etniske minoriteters kamp for ligestilling

For at få de etniske minoriteter til selv at tage et større ansvar for ligestillingskampen vil Alternativet sørge for, at etniske minoriteter får fortrinsret ved tildeling af puljemidler til bekæmpelse af diskrimination og racisme, der iværksættes og drives lokalt og aktivistisk.

MÆRKESAG 4

4. Inviter indvandrere ind på arbejdsmarkedet

Store dele af den politiske debat er baseret på en antagelse om, at immigration må være en belastning for vores nationaløkonomi. Det er muligvis rigtigt på kort sigt, muligvis ikke. Til gengæld er der næppe tvivl om, at Danmarks økonomiske overlevelse på lang sigt er afhængig af en løbende tilstrømning af arbejdskraft fra udlandet.

Ikke desto mindre er dele af majoritetsbefolkningen i dag ikke bevidste om denne kendsgerning og er derfor ikke indstillet på se integration som en tovejsproces. Sådan et udgangspunkt begrænser mulighederne for vellykket integration. Faktisk er ensidige krav om tilpasning formentlig en større hindring for integrationen på arbejdsmarkedet end manglende motivation eller kompetencer fra de etniske minoriteter. Fx insisterer medarbejdere og arbejdsgivere ofte på, at man skal kunne tale godt dansk for at komme i betragtning til et arbejde, men alligevel lader vi den sproglige udvikling være op til de etniske minoriteter selv på trods af, at det at tale dansk og interagere med dansktalende er den bedste metode til at udvikle sproget.

Overordnet mener vi, at der er behov for en ny form for forandringsvillighed fra dele af majoritetsbefolkningens side, hvis de etniske minoriteters arbejdskraft hurtigt skal kunne bidrage til samfundsøkonomien og være i stand til at forsørge sig selv.

4.1 Bekæmpelse af diskrimination på arbejdsmarkedet

Der eksisterer allerede flere glimrende initiativer, der har til hensigt at få etniske minoriteter ind på arbejdsmarkedet. Alternativet støtter disse initiativer og ser gerne, at de fortsættes. Ikke desto mindre er der især ét område, hvor vi gerne ser, at integrationsindsatsen på arbejdspladserne kan optrappes: Ligestilling og bekæmpelse af diskrimination på arbejdsmarkedet.

Ifølge *Enheden for antidiskrimination* forekommer diskrimination i et problematisk omfang på det danske arbejdsmarked. Dette gælder også i forbindelse med praktikpladser, hvor unge med etnisk minoritetsbaggrund oplever, at de fravælges til fordel for etniske danskere, hvilket forhindrer dem i at gennemføre en ungdomsuddannelse.

På sigt forårsager diskrimination på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet nogle betydelige tab, som er u hensigtsmæssige for samfundets økonomiske og sociale bæredygtighed. Derfor skal der rettes op på problemet hurtigst muligt.

/ Forslag 17: Holdningskampagner og kortlægning af diskrimination på arbejdspladsen

Staten skal gennemføre holdningskampagner på arbejdspladserne, der fremmer præmissen om, at bæredygtig integration er en tovejsproces, der kræver en øget bevidsthed om diskrimination hos majoritetsbefolkningen. Samtidig skal de relevante myndigheder tage initiativ til en dybdegående, kvalitativ kortlægning af de etniske minoriteters oplevelser med diskrimination på arbejdsmarkedet.